

ПРОФІЛЬ
освітньо-професійної програми підготовки бакалавра
«Судноводіння»

Загальна інформація	
<i>Повна назва закладу вищої освіти та структурного підрозділу</i>	Національний університет «Одеська морська академія»
<i>Повна назва кваліфікації</i>	Ступінь вищої освіти «бакалавр», спеціальність «Річковий та морський транспорт», спеціалізація «Судноводіння»
<i>Офіційна назва освітньої програми</i>	Освітньо-професійна програма підготовки бакалавра «Судноводіння»
<i>Тип диплому та обсяг освітньої програми</i>	Тип диплому - одиничний Обсяг навчального навантаження за програмою: - 240 кредитів ЄКТС (на базі повної загальної середньої освіти) з офіційною тривалістю освітньої програми - 4 роки за денною формою навчання та 4,5 за заочною формою навчання; - 180 кредитів ЄКТС (на основі ступеня молодшого бакалавра (освітньо-кваліфікаційного рівня молодшого спеціаліста)) з офіційною тривалістю освітньої програми - 3 роки за денною та заочною формами навчання.
<i>Акредитація</i>	Акредитована
<i>Рівень/ цикл</i>	б рівень Національної рамки кваліфікацій / Перший цикл Рамки кваліфікацій Європейського простору вищої освіти / Перший (бакалаврський) рівень вищої освіти.
<i>Передумови</i>	Набути результати навчання за освітньою програмою можуть особи, які здобули повну загальну середню освіту або освітньо-кваліфікаційний рівень молодшого спеціаліста судноводіння.
<i>Мова(и) викладання</i>	Українська та робочі мови Міжнародної морської організації.
А	Мета програми
	Набуття здобувачами вищої освіти знань, розумінь, умінь та інших компетентностей, необхідних для: зайняття посад осіб командного складу морських та річкових суден (за спеціалізацією); роботи на підприємствах, установах та організаціях, що забезпечують експлуатацію флоту; продовження навчання на другому рівні вищої освіти, у тому числі: Забезпечити набуття здобувачами вищої освіти компетентностей відповідно до: - виконання вимог щодо практичної підготовки, встановлених правилом II/1 Міжнародної конвенції про підготовку і дипломування моряків та несення вахти 1978 року, з поправками; - виконання вимог стандартів компетентностей, встановлених у розділах А-II/1, А-II/2, А-VI/1, А-VI/2, А-VI/3, А-VI/4, А-VI/6 Кодексу з підготовки і дипломування моряків та несення вахти, з поправками.

В	Характеристика програми	
1	<i>Предметна область</i>	<p>Об'єкти діяльності: судна та плавбази; системи управління рухом морських та річкових транспортних засобів.</p> <p>Об'єкти вивчення: процеси судноводіння, навігаційне обладнання, системи та процеси навігаційного обслуговування; методи обробки та розміщення вантажів на судах; методи експлуатації суден та їх систем, управління операціями суден; організація роботи екіпажів та піклування про людей на судах; системи управління рухом суден; системи забезпечення безпеки судноплавства..</p>
2	<i>Орієнтація освітньої програми</i>	<p>Прикладна. Програма спрямована на здобуття знань, умінь, навичок та досвіду з судноводіння, обробки та розміщення вантажів на судні, управління операціями судна та піклування про людей на судні, радіозв'язку.</p>
3	<i>Основний фокус освітньої програми та спеціалізації</i>	<p>Управління судном та судновими операціями.</p>
4	<i>Особливості та відмінності</i>	<p>Підготовка здобувачів вищої освіти з освітнім ступенем «бакалавр» за спеціалізацією «Судноводіння» передбачає:</p> <ul style="list-style-type: none"> - виконання вимог щодо практичної підготовки, встановлених правилом II/1 Міжнародної конвенції про підготовку і дипломування моряків та несення вахти 1978 року, з поправками; - виконання вимог стандартів компетентностей, встановлених у розділах А-II/1, А-II/2, А-IV/2, А-I/12, В-I/12, В-IV/2, А-VI/1, А-VI/2, А-VI/3, А-VI/4, А-VI/6 Кодексу Кодексу з підготовки і дипломування моряків та несення вахти, з поправками. <p>Згідно вимог Міжнародної конвенції про підготовку і дипломування моряків та несення вахти 1978 року, з поправками результати практичної підготовки реєструються у схваленій Книзі реєстрації практичної підготовки.</p>
С	Працевлаштування та подальше навчання	
1	<i>Працевлаштування</i>	<p>Освітня програма спрямована на працевлаштування випускників на судах та підприємствах річкового та морського транспорту на посадах, які визначені класифікатором професій ДК 003:2010 та довідником кваліфікаційних характеристик професій працівників Випуск 67 «Водний транспорт» та пов'язані із судноводінням, експлуатацією суден, управління операціями суден, забезпеченням безпеки судноплавства.</p>
2	<i>Подальше навчання</i>	<p>Доступ до навчання за освітніми програмами другого рівня вищої освіти.</p>

D		Викладання та оцінювання
1	<i>Підходи до викладання та навчання</i>	Освітній процес здійснюється за такими основними формами як навчальні заняття (лекції, лабораторні та практичні заняття, консультації), самостійна робота (реферати, розрахунково-графічні роботи, курсові роботи), практична підготовка (плавальна практика на морських судах), контрольні заходи.
2	<i>Форми оцінювання</i>	Форми оцінювання за окремими навчальними дисциплінами визначаються в робочих програмах навчальних дисциплін.
3	<i>Форми атестації</i>	Форми атестації з: - навчальних дисциплін – екзамен, залік; - практичної підготовки – залік. Підсумкова атестація здійснюється у формі єдиного комплексного кваліфікаційного екзамену.
E		Програмні компетентності
1	<i>Інтегральна компетентність</i>	Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у сфері судноводіння, обробки та розміщення вантажів на судні, управління операціями судна та піклування про людей на судні, що передбачає застосування теорій і методів наук про устрій судна, навігацію, технологію перевезення вантажів, комерційну експлуатацію транспорту, управління ресурсами.
2	<i>Загальні компетентності</i>	ЗК1 Здатність планувати та управляти часом. ЗК2 Здатність використовувати англійську мову у письмовій та усній формі, у тому числі при виконанні професійних обов'язків. ЗК3 Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій. ЗК4 Вміння виявляти, ставити та розв'язувати проблеми. ЗК5 Здатність приймати та реалізовувати обґрунтовані управлінські рішення в рамках прийнятного ризику. ЗК6 Здатність працювати в команді, організовувати роботу колективу, у тому числі в складних і критичних умовах. ЗК7 Навички міжособистісної взаємодії. ЗК8 Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети. ЗК9 Цінування та повага мультикультурності. ЗК10 Здатність працювати автономно. ЗК11 Навички здійснення безпечної діяльності (прихильність безпеці). ЗК12 Прагнення до збереження навколишнього середовища. ЗК13 Здатність до подальшого навчання. ЗК14 Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.
3	<i>Загальнофахові компетентності</i>	ЗФК1. Здатність забезпечити протипожежну безпеку та вміння боротися з пожежами на судах, використовувати й експлуатувати рятувальні засоби. ЗФК2. Здатність забезпечити безпеку та охорону судна, екіпажу та пасажирів. ЗФК3. Здатність розробляти плани дій під час аварійних ситуацій та схем з боротьби за живучість судна, а також

		<p>здійснювати дії у випадку аварійних ситуацій згідно з цим планом.</p> <p>ЗФК4. Здатність надавати першу медичну допомогу та здатність застосовувати засоби першої медичної допомоги на судах, організовувати та керувати наданням медичної допомоги на судні.</p> <p>ЗФК5. Здатність здійснювати нагляд та контроль за виконанням вимог національного та міжнародного законодавства в сфері мореплавства та заходів щодо забезпечення охорони людського життя на морі, охорони і захисту морського середовища.</p> <p>ЗФК6. Здатність забезпечувати організацію, нагляд та контроль щодо дотримання правил техніки безпеки, безпеки персоналу та судна.</p> <p>ЗФК7. Здатність до проведення навчальних занять та тренінгів на борту судна.</p> <p>ЗФК8. Здатність використовувати системи внутрішньосуднового зв'язку.</p>
4	<p><i>Спеціальні (фахові) компетентності</i></p>	<p>СК1 Здатність використовувати концептуальні знання та критично розуміти основні закони, теорії, принципи, методи і поняття навігації та управління морськими суднами.</p> <p>СК2 Здатність здійснювати планування і навігаційну проробку рейсу.</p> <p>СК3 Здатність здійснювати судноводіння в будь-яких умовах із застосуванням відповідних методів для отримання точного визначення місцезнаходження та оптимального використання всіх наявних навігаційних даних для здійснення плавання.</p> <p>СК4 Здатність забезпечувати організацію та дотримання процедур несення безпечної навігаційної вахти.</p> <p>СК5 Знання та уміння проводити дії під час отримання сигналу лиха на морі. Здатність координувати пошуково-рятувальні операції.</p> <p>СК6 Здатність використовувати радіолокатор та засоби автоматизованої радіолокаційної прокладки для забезпечення безпеки плавання.</p> <p>СК7 Здатність забезпечувати безпечне плавання шляхом використання електронних картографічних навігаційно-інформаційних систем.</p> <p>СК8 Здатність аналізувати прогноз погоди та океанографічні умови для вибору безпечного шляху судна.</p> <p>СК9 Здатність та уміння маневрувати та управляти судном у будь-яких умовах.</p> <p>СК10 Здатність забезпечувати експлуатацію систем дистанційного управління руховою установкою та системами й службами машинного відділення.</p> <p>СК11 Здатність планувати та забезпечувати безпечне завантаження, розміщення, кріплення, догляд під час рейсу та розвантаження вантажів, у тому числі небезпечних.</p> <p>СК12 Знання та вміння здійснювати контроль за посадкою, остійністю та напруженнями корпусу, забезпечувати підтримку судна в морехідному стані.</p> <p>СК13 Здатність оцінювати виявлені дефекти та пошкодження вантажних приміщень, люкових закриттів і баластних танків</p>

	<p>та вживати відповідні заходи.</p> <p>СК14 Здатність передавати та отримувати інформацію з використанням підсистеми і обладнання глобального морського зв'язку, забезпечувати радіозв'язок у всіх випадках.</p> <p>СК15 Здатність розв'язувати складні непередбачувані завдання і проблеми у сфері судноводіння.</p> <p>СК16 Здатність обґрунтовувати власну точку зору та висновки, використовуючи основні теорії та концепції у сфері судноводіння.</p> <p>СК17 Здатність до аналізу та прогнозування процесів та стану навігаційного обладнання в умовах неповної або обмеженої інформації.</p>
--	--

F	Програмні результати навчання
	<p>РН1. Знання сутності та витоків української історії та культури, суспільно-економічних, політичних й культурних процесів минулого та сучасності.</p> <p>РН2. Знання про суспільство, закономірності соціальних дій і масової поведінки людей, відносин між особистістю і суспільством, політичних процесів, їх основних феноменів, закономірностей, взаємозв'язків з іншими сферами суспільного життя</p> <p>РН3. Знання сутності і специфіки філософського знання, основних історичних етапів розвитку філософії, понятійного і категоріального апарату філософії, сучасного філософського розуміння природи, людини і суспільства.</p> <p>РН4. Знання державної мови, яке дозволяє спілкуватись за професійними та соціально-культурними питаннями, використовувати технічну літературу та виконувати обов'язки вахтового помічника капітана.</p> <p>РН5. Знання основних економічних теорій і закономірностей та методів аналізу економічних явищ і процесів.</p> <p>РН6. Знання та розуміння основ електротехніки, електроніки, силової електроніки, систем автоматичного управління та судових захисних пристроїв.</p> <p>РН7. Знання та розуміння понять, законів та механізмів основних фізичних явищ та процесів що лежать в основі роботи сучасних навігаційних пристроїв та систем які забезпечують безпеку судноводіння. Розуміння їх надійності, можливих помилок та неточностей у роботі.</p> <p>РН8. Уміння планувати і здійснювати проробку рейсу судна з використанням навігаційних карт і посібників, навігаційних попереджень, згідно із загальними положеннями про встановлення шляхів руху суден з урахуванням обмеження діючої осадки судна, погодних умов та інших обставин для безпечного виконання рейсу.</p> <p>РН9. Уміння маневрувати та управляти судном в будь-яких умовах із застосуванням відповідних методів визначення місцезнаходження астрономічними методами, а також з використанням сучасних електронних радіолокаційних засобів, звертаючи особливу увагу на знання їхніх принципів роботи, обмежень, джерел помилок та вміння виявити неправильні покази та володіння методами корекції для отримання точного визначення місцезнаходження; взаємозв'язку та оптимального використання всіх наявних навігаційних даних для здійснення плавання.</p> <p>РН10. Знання основних принципів несення ходової навігаційної вахти та управління особовим складом на містку. Використання інформації, отриманої з навігаційного обладнання для несення безпечної ходової навігаційної вахти. Глибоке знання змісту, застосування та цілей Міжнародних правил запобігання зіткненню суден у морі 1972 року, з поправками. Використання радіолокатора та ЗАРП для забезпечення безпеки плавання</p>

РН11. Навички оцінки навігаційної інформації, отриманої з усіх джерел, зокрема радіолокатора, засобів автоматизованої радіолокаційної прокладки та електронних комплексів навігаційно-інформаційної системи з метою прийняття рішень для уникнення зіткнення та управління безпечним плаванням судна; техніки судноводіння за умов відсутності видимості.

РН12. Уміння оцінювати й прогнозувати метеорологічні умови плавання, беручи до уваги наявну і прогнозовану погоду в районі плавання, враховуючи місцеві метеорологічні умови для можливої коректури шляху судна та безпечного виконання рейсу.

РН13. Знання та вміння застосовувати процедури, викладені у Керівництві з Міжнародного авіаційного та морського пошуку та порятунку. Знання систем повідомлень, забезпечення радіозв'язку під час пошуку, порятунку та у випадку аварій.

РН14. Знання та розуміння впливу водотоннажності, осадки, диференту, швидкості та запасу глибини під кілем на маневрені якості судна; впливу вітру та течії на керування судном; ефекту просідання, впливу мілководдя і т.п.; належних процедур постановки на якір та швартування.

РН15. Знання та вміння застосовувати відповідні міжнародні правила, кодекси та стандарти, що стосуються безпечної обробки, розміщення, кріплення та транспортування вантажів. Знання впливу вантажів на безпеку людського життя й судна; впливу вантажу, зокрема вантажів великої ваги, на мореплавність та остійність судна.

РН16. Розуміння основних принципів устрою судна, теорії та чинників, які впливають на посадку й остійність, а також заходів, необхідних для забезпечення посадки та остійності судна; впливу пошкодження та/або затоплення будь-якого з відсіків на посадку та остійність судна та заходів стосовно боротьби із затопленням, яких необхідно вжити.

РН17. Знання норм міжнародного морського права, утіленого в міжнародних угодах та конвенціях. Національне законодавство по здійсненню міжнародних угод та конвенцій.

РН18. Знання оцінки пошкоджень та дефектів, що спричиняються операціями з завантаження та розвантаження; виявлення елементів конструкції судна, які мають вирішальне значення для його безпеки; визначення причин корозії у вантажних приміщеннях та баластних танках, а також яким чином можливо визначити та попередити корозію.

РН19. Розуміння принципів роботи судових силових установок, судових допоміжних механізмів та знання морських технічних термінів.

РН20. Уміння приймати рішення та проводити дії у непередбачених умовах, зокрема під час аварійних ситуацій та отримання сигналу лиха на морі, для захисту та безпеки пасажирів, екіпажу, судна і вантажу, координувати пошуково-рятувальні операції.

РН21. Уміння ефективно здійснювати професійну діяльність, приймати та реалізовувати управлінські рішення в багатонаціональному колективі.

РН22. Знання англійської мови, яке дозволяє використовувати англомовну технічну літературу, підтримувати зв'язок з іншими суднами, береговими станціями та центрами СРС, обговорювати англійською мовою професійні питання при виконанні фахових обов'язків.

РН23. Уміння використовувати ЕКНІС для забезпечення безпеки плавання включаючи безпечні води і наближення до небезпек, нерухомих і дрейфуючих; картографічні дані та вибір масштабу, прийнятність маршруту, виявлення об'єктів і управління, а також інтеграцію датчиків.

РН24. Уміння проведення тренувальних занять із залишення судна та уміння поводитися з рятувальними шлюпками, рятувальними плотами та черговими

шлюпками, пристроями та засобами для їхнього спуску на воду, а також обладнанням для них.

РН25. Знання методів та засобів запобігання пожежі, виявлення та гасіння пожежі, боротьби за живучість судна та способів особистого виживання.

РН26. Знання прийомів першої медичної допомоги та вміння застосувати медичні керівництва та медичні консультації, отримані по радіо, зокрема вміння вжити ефективних заходів на основі таких знань у випадку нещасних випадків або захворювань.

РН27. Знання методів, заходів та обладнання з боротьби із забрудненнями морського середовища з суден, а також заходів застереження, яких необхідно вживати для запобігання забрудненню морського середовища та виконання обов'язків згідно з відповідними вимогами Міжнародної конвенції із запобігання забрудненню з суден, з поправками.

РН28. Знання міжнародних і вітчизняних нормативно-правових актів відносно безпеки людського життя на морі та охорони морського навколишнього середовища та забезпечення їх дотримання.

РН29. Знання питань управління персоналом на судні та його підготовки; вміння застосовувати методи управління, розв'язувати завдання та керувати робочим навантаженням, доносити до фахівців і нефахівців інформацію, ідеї, проблеми та їх рішення, власний досвід у галузі професійної діяльності.

РН30. Знання методів ефективного управління ресурсами та вміння їх застосовувати; знання та вміння застосовувати методи прийняття рішень.

РН31. Уміння передачі та отримання інформації, з використанням підсистеми і обладнання ГМЗЛБ. Забезпечення радіозв'язку у випадку аварій.

Керівник робочої (проектної) групи,
декан судноводійного факультету

д.т.н., професор Цимбал М.М.